

Sverre Dan Joensen:

Ongar seismiskar kanningar fyrr enn markið er greitt!

-Loyvið eigur ikki at verða givið til seismiskar kanningar í føroyska partinum av Hetlandsrennuni, áðrenn greiða er fingin á spurninginum um markið sigur Sverre Dan Joensen, sum arbeiðir í oljuvinnuni í Bahrain í seinasta partinum av grein síni um eina framtíðar oljuvinnu í Føroyum.

Loyva vit slíkum kanningum nú kann eitt positivt kanningarúrslit koma at geva bretum fyrirum í eini møguligari rættarsak. Sverre Dan Joensen heldur tó, at kanningar kunnu gerast á landgrunninum.

Langtids-planlægning af Færøernes udnyttelse af undergrunden

XXXIII. Principielle spørgsmål

Det fremgår meget tydeligt af ovenstående, at udnyttelsen af den færøske undergrund ikke kan starte op før følgende principielle spørgsmål er endelig afgjort:

A: Den endelige juridiske fastlæggelse af grænsen mellem England og Færøernes undergrundsområder.

B: Lagtingets endelige beslutning om Færøernes officielle langtids-strategi for udnyttelsen af Færøernes undergrund – herunder

Tidsplan:

1. Hurtigst mulig start og implementering!
2. Trin for trin, med økonomisk maksimering og maksimal færøsk involvering.

Organisation:

1. Een hovedkoncessions-indehaver, svarende til den danske model.
2. En mere aktiv involvering af landsstyret og/eller andre færøske private interesser.

Financieringen:

Koncession, med overskudsdeling efter i forvejen aftalte procenter. Delvis privat finansiering, varierende fra aktivitet til aktivitet.

XXXIV. Fastlæggelse af den fælles grænse-

linie for undergrunden

For at der er fuld klarhed over, hvad diskussionen drejer sig om, vedlægger jeg som bilag III. en meget grov skitse, der viser den engelske opfattelse af den britisk/færøske grænse-strid.

Skitsen viser med uhyggelig tydelighed, hvorledes englænderne ønsker at reducere den færøske undergrund til et lille bælte langs de færøske kyster. Englænderne ønsker grænsen skal gå ca. 25-30 km syd for Sudero.

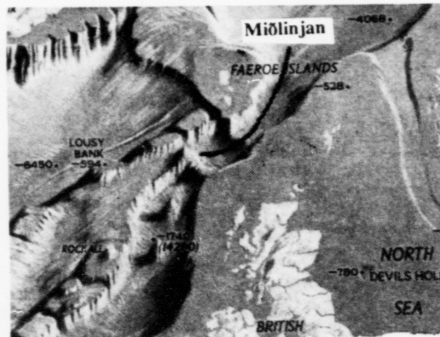
Dette repræsenterer en grænse-flytning på i gennemsnit 100 km, og »mærkværdigvis« drejer det sig netop om den zone, der løber parallelt med den britiske zone, hvor de meget store oliefund er påvist. Dette medfører, at der uden al tvivl også findes olie i det omstridte område.

Derfor kan de beløb, der står på spil, let blive i størrelsesordenen 50-150 milliarder i salgsværdi, eller ca. 6 til 15 gange Færøernes nuværende statsgæld, så det er et enormt beløb, der står på spil.

Derfor er spørgsmålet om fastholdelse af den nuværende færøske grænselinie det alt afgørende spørgsmål i forbindelse med Færøernes undergrund.

Samtidig giver kortet formodning om meget langvarige og komplicerede forhandlinger, hvor ikke alene Færøerne og England er involveret, men også de overnationale myndigheder, idet området også omfatter visse »No Man Waters«-områder.

I disse forhandlinger vil

det færøsk/danske forhandlingsteam få brug for al mulig diplomatisk og international opbakning, og det vil sandsynligvis blive nødvendigt, at få udarbejdet enorme kompendier om emnet af de højest anerkendte eksperter i international undergrunds- og grænserets praksis.

I forbindelse med selve forhandlingerne er det et spørgsmål, om at have den mest drevne forhandler og taktiker i juridiske forhandlinger som leder af forhandlings delegationen. Personens aktuelle detail kendskab til emnet er ikke så betydningsfuldt, idet det lovsmæssige skulle være let tilgængeligt i de af eksperter udarbejdede kompendier.

Det er helt klart, at der er tale om internationale relationer og retsforhold, at den egentlige forhandlingspartner er Danmark – med Færøerne som bisidder og akcepterende partner – idet Danmark, som selvstændigt medlem af de forskellige internationale organisationer er den egentlige indehaver af retten til undergrunden.

Indtil dette spørgsmål er endeligt afgjort, ligger de fleste ting i forbindelse med Færøernes undergrund stille – hvilket naturligvis er kedeligt – men ikke nogen katastrofe.

Hvis afklaringen af grænse-spørgsmålet forceres frem, – som jeg har indtrykket af, at visse færøske kredse forsøger – inden det danske/færøske forhandlingsteam har opbygget den nødvendige ekspertise, og før de er sikre på, at kunne få ret – vil det kunne resultere i, at englænderne vinder grænsestriden – med deraf tab af milliarder af kroner for færingerne – et tab der aldrig kan erstattes.

Det var nøjagtig det, som var tilfældet da nordmændene vandt den dansk-norske grænsestrid om Nord-søen.

I grænse-spørgsmålet er det eneste der betyder noget derfor:

»At få medhold, uanset, hvor mange år, der går.«
Denne påstand er rigtig, fordi dagspriserne på råolie er så lave, at olie fra store

dybder i midten af Nordatlanten ikke kan udvindes økonomisk.

Yderligere, der vil gå lang tid før oliepriserne stiger, på grund af den nuværende overproduktion af olie, og udsigt til endnu større produktion, når Irak og de tidligere sovjetrussiske republikker kommer op på fuld produktion.

Til gengæld er BP meget stærkt interesseret i at udnytte olien fra hele området så hurtigt som mulig, for at opnå den største rentabilitet og udnyttelsesgrad.

Det koster ikke Færøerne noget, at lade olien ligge, tvært imod. Prisen på olie vil sandsynligvis stige, når størsteparten af de let tilgængelige olieforekomster er opbrugt – eller reduceret så meget, at ejerlandet ikke kan eksportere længere.

Hvis man først taber »forhandlingerne om grænse-linien«, er tabet endeligt.

XXXV. Indledende seismiske undersøgelser i Shetlandsrenden

BP presser voldsomt på for at påbegynde seismiske målinger. Men det alt afgørende spørgsmål er imidlertid:

Er det i færingeres interesse, at få fastslået størrelsen og beliggenheden af evt. færøske olieforekomster før grænsen mellem den britiske og den dansk/færøske undergrund er internationalt fastlagt og anerkendt.

Dette er et principielt spørgsmål, som landsstyret må tage stilling til her og nu, da alt vedrørende undergrunden afhænger af dette svar.

Det kan ikke udskydes længere.

Alle, der i øjeblikket – på den ene eller anden måde – gratis anvender ressourcer på at fremkomme med »positive forslag til udnyttelsen af den færøske undergrund«, har et moralsk krav

på at landsstyret i løbet af meget kort tid klart besvarer spørgsmålene:

1. Ønsker landsstyret olieudforskningen (seismiske undersøgelser i Shetlandsrenden) startet nu eller

2. Ønsker landsstyret en langsigtet, planlagt, udforskning og udnyttelse af undergrunden, der først iværksættes, når de nationale grænser er endeligt aftalt og vedtaget.

Svaret på dette spørgsmål er utrolig vigtigt, idet det kan påvirke hele det færøske samfund meget kraftigt nu og mange generationer frem i tiden.

Skulle jeg besvare spørgsmålet, ville det være et klart »Nej«.

Med reference til afsnit XIX & XXI er mit svar klart »Nej«. Der bør ikke foretages nogen form for seismiske undersøgelser i den færøske del af Shetlandsrenden inden grænseuddragningen er vedtaget, fordi:

1. De er ikke nødvendige for Færøerne, idet vi med 99% sikkerhed allerede ved der er olie i denne del.
2. Gode seismiske målinger kunne »skærpe« englændernes interesse for området.
3. Seismiske undersøgelser kunne lette BP's udnyttelse af oliefeltet, med deraf reduceret interesse i at få løst grænse-spørgsmålet.
4. Til gengæld ville det – hvis den færøske grænse blev vedtaget – være en logisk og sandsynligvis økonomisk god løsning for Færøerne, at benytte sig af BP's allerede etablerede faciliteter for de færøske olieforekomster, beliggende i Shetlandsrenden (uden for den færøske landssokkel), da indvindingsforholdene er så vidt forskellige for de to forekomster.

